

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

aan De leden van de Tweede Kamer
I.a.a. ambtelijk secretarissen

datum 10 maart 2020

pagina 1/4

Geachte leden,

In mei 1945 werd Nederland bevrijd, na vijf jaar van onderdrukking en geweld. Dit jaar is dat precies 75 jaar geleden. Overal in Nederland wordt het beëindigen van de Tweede Wereldoorlog herdacht. Om stil te staan bij de verschrikkingen van de oorlog, maar vooral om te vieren dat we sindsdien weer in vrijheid leven. Juist nu de groep mensen die de oorlog zélf heeft meegemaakt steeds kleiner wordt, is er een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de verhalen – en de betekenis van vrijheid – door te geven.

Ook door de Tweede Kamer wordt er in 2020 uitgebreid stilgestaan bij het herstel van de Nederlandse parlementaire democratie. Onder regie van een Stuurgroep bestaande uit de leden Agema, Van Gent, Van der Graaf, Van der Molen, Paternotte, Renkema en Van der Staaïj worden verschillende activiteiten georganiseerd, in en buiten de Tweede Kamer. Centraal in deze activiteiten staat de onverbreekelijke relatie tussen democratie en vrijheid.

Ik heb u eerder uitgenodigd voor één van deze activiteiten: een gezamenlijk bezoek aan Auschwitz. Inmiddels hebben 89 leden zich aangemeld voor dit bezoek. Het is bijzonder om Auschwitz met zo'n grote en brede delegatie – alle fracties zijn vertegenwoordigd – te bezoeken. De leden die zich hebben aangemeld ontvangen op korte termijn meer informatie over het bezoek.

Met deze brief informeer ik u over de overige activiteiten die in het kader van 75 jaar vrijheid worden georganiseerd. Uiteraard houden wij de ontwikkelingen rondom het coronavirus (COVID-19) daarbij nauwlettend in de gaten en passen wij de activiteiten in de Tweede Kamer daarop aan.

datum 10 maart 2020

- **Opening tentoonstelling 'De Tweede Wereldoorlog in 100 foto's'**
30 maart 2020

'De Tweede Wereldoorlog in 100 foto's' is een nationaal project dat, vanuit de verschillende provincies en Nederlands-Indië, Suriname en de Antillen, de honderd meest bijzondere – en grotendeels onbekende – foto's van de Tweede Wereldoorlog samenbrengt. In de afgelopen maanden is in iedere provincie gezocht naar de meest aansprekende foto's. Op 30 maart 2020 wordt in de Tweede Kamer bekend gemaakt welke 100 foto's zijn uitgekozen. De opening van de tentoonstelling wordt live uitgezonden. De tentoonstelling is tot het zomerreces te zien.

- **Bezoek Auschwitz**
25 april 2020

Auschwitz was het grootste Duitse vernietigingskamp. Er werden ruim 1,1 miljoen mensen vermoord. Voornamelijk Joden, maar ook Roma, Sinti, Jehova's Getuigen en homoseksuelen. Het kamp staat symbool voor de verschrikkingen tijdens de Tweede Wereldoorlog. De Kamerdelegatie die op 25 april een bezoek aan Auschwitz I en Auschwitz II-Birkenau brengt, wordt begeleid door Jacques Grishaver, voorzitter van het Nationaal Auschwitz Comité.

- **Herdenking bij Erelijst van Gevallenen**
4 mei 2020

Ieder jaar vindt op 4 mei een herdenking plaats bij de Erelijst van Gevallenen. Dit jaar is ervoor gekozen om de herdenking te organiseren in de Statenpassage, zodat meer mensen erbij aanwezig kunnen zijn. Het biedt ook de mogelijkheid het publiek uit te nodigen om de herdenking bij te wonen. Daarnaast wordt de herdenking gecombineerd met een rondleiding door de Tweede Kamer, langs plekken die in het licht van de Tweede Wereldoorlog een bijzondere betekenis hebben: de Handelingenkamer en de Kasteinkamer bijvoorbeeld.

- **Bevrijdingsfestival**
5 mei 2020

Sinds enkele jaren neemt de Tweede Kamer deel aan het bevrijdingsfestival; dit betekent dat er ook in de Tweede Kamer een podium is waar optredens plaatsvinden. In voorgaande jaren waren er duizenden bezoekers. Ook dit jaar opent de Tweede Kamer op 5 mei haar deuren voor het brede publiek. Er zijn verschillende optredens, waaronder van Woezel en Pip voor de allerkleinsten.

datum 10 maart 2020

- **Indië Monologen**

24 juni 2020

Dit herdenkingsjaar is er nadrukkelijk ook aandacht voor de bevrijding van voormalig Nederlands-Indië en de onafhankelijkheidsstrijd die daarop volgde. In Nederland zijn er bijna twee miljoen mensen met een Indische achtergrond. Hoe de geschiedenis van Nederlands-Indië doorwerkt in ons land en in ons leven, staat centraal in de Indië Monologen. Het is een theateravond of theatercollege met een wisselende combinatie van gasten, die hun persoonlijke levensverhaal vertellen en daarbij de relatie met en tot Nederlands-Indië centraal stellen. De Indië Monologen worden op 24 juni opgevoerd in de Oude Zaal.

- **Herdenking bij Indië-plaquette**

14 augustus 2020

Ieder jaar vindt op 14 augustus een herdenking plaats bij de Indië-plaquette, die in de hal bij ingang Binnenhof 1A is geplaatst ter nagedachtenis aan alle slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog in voormalig Nederlands-Indië. De organisatie van deze herdenking is in handen van de Stichting 14/15 augustus.

- **Viering eerste bijeenkomst Tweede Kamer na de oorlog**

25 september 2020

Een belangrijk moment dit vieringsjaar is 25 september 2020; het is dan precies 75 jaar geleden dat de volksvertegenwoordiging weer bijeen kwam, nadat Kamervoorzitter Van Schaik de vergadering op 10 mei 1940 voor onbepaalde tijd had geschorst. Op 25 september vindt in de Oude Zaal een bijeenkomst plaats, waarin die eerste vergadering na de oorlog centraal staat. Deze activiteit wordt in de komende maanden nader uitgewerkt.

- **Viering eerste bijeenkomst Staten-Generaal na de oorlog**

20 november 2020

Op 22 november 2020 is het precies 75 jaar geleden dat de Staten-Generaal voor het eerst weer bijeen kwamen na de Tweede Wereldoorlog. Om dat te memoreren, organiseren de Eerste en de Tweede Kamer op vrijdag 20 november een bijzondere Verenigde Vergadering in de Ridderzaal. Hiervoor krijgt u een aparte uitnodiging.

In aanvulling op bovenstaand overzicht wordt er op dit moment gekeken of en welke aanvullende activiteiten mogelijk zijn, denk bijvoorbeeld aan rondleidingen of lezingen. Ook worden er voorbereidingen getroffen voor een publicatie over de Tweede Kamer in de Tweede Wereldoorlog met onder meer verhalen over Kamerleden en het herstel van

datum 10 maart 2020

de democratie. Daarnaast zijn er verschillende activiteiten in het land waarbij een afvaardiging van de Tweede Kamer aanwezig zal zijn. Dat zijn niet alleen herdenkingen, maar bijvoorbeeld ook de berging van vliegtuigwrakken uit de Tweede Wereldoorlog.

Vanaf de aankondiging dat we als Tweede Kamer aansluiten bij de viering van 75 jaar vrijheid, hebben we veel brieven en e-mails ontvangen van mensen die willen meedenken en meewerken. Er is bijvoorbeeld een brief gekomen van dhr. Rudie Cortissos (1939), die in de oorlog ruim drie jaar ondergedoken heeft gezeten en meer dan zestig familieleden verloor; hij heeft aangeboden om in aanloop naar ons bezoek aan Auschwitz een gastles te verzorgen over de holocaust. En zo zijn er veel behulpzame suggesties en ontroerende verhalen. Dergelijke verzoeken worden (continu) geïnventariseerd en via de ambtelijk secretarissen onder uw aandacht gebracht zodat u ervan op de hoogte bent en zich kunt aanmelden.

Uiteraard ontvangt u voor alle bovenstaande activiteiten op korte of langere termijn een persoonlijke uitnodiging met daarin ook meer informatie over de activiteiten. Mocht u zelf al vragen hebben, dan kunt u zich wenden tot Maxim Pos via m.pos@tweedekamer.nl of 75jaarvrijheid@tweedekamer.nl.

Wij zouden het zeer op prijs stellen als u de in deze brief genoemde data in uw agenda zou willen noteren. Het zou mooi zijn als de activiteiten die we als Tweede Kamer organiseren kunnen rekenen op een brede parlementaire vertegenwoordiging, om zo te onderstrepen dat democratie en vrijheid hand in hand gaan.

Wij kijken uit naar een bijzonder vieringsjaar.

Met vriendelijke groet, mede namens de andere Kamerleden die betrokken zijn bij de viering van 75 jaar vrijheid,

Khadija Arib
Voorzitter Tweede Kamer der Staten-Generaal